

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Kaavoittajat ja rakennustarkastajat Mikkelissä 5.-6.2.2020 Avaus

Etelä-Savon ELY-keskus/Eero Korhonen

7.2.2020

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Poimintoja hallitusohjelmasta

- Viedään **maankäyttö- ja rakennuslain uudistus** loppuun parlamentaarisessa valmistelussa. Uudistuksen päätavoitteita ovat **hiilineutraali yhteiskunta**, **luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen** sekä rakentamisen laadun parantaminen ja **digitalisaation** edistäminen.
- **Ilmastomuutoksen torjunta** otetaan huomioon niin kaavoituksessa, rakentamisessa kuin rakennuskannan ylläpidossa. Yhdyskuntarakenteen tulee tukea ilmastomuutokseen sopeutumista sekä suosia kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä erityisesti kaupunkiseuduilla.
- Tuulivoiman osuutta Suomen energiatuotannosta kasvatetaan.
- Toteutetaan toimenpidekokonaisuus, jolla tuetaan hiilijalanjäljen pienentämistä asumisessa, parannetaan olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuutta ja tuetaan siirtymistä päästöttömään lämmöntuotantoon.
- Metsien raivaamista rakentamiseen pyritään hillitsemään esimerkiksi ottamalla käyttöön maankäyttömuutosmaksu.
- Lisätään rakennusalan täydennyskoulutusta energiatehokkuusosaamisen parantamiseksi.
- Panostetaan riippumattomaan rakennusalan tutkimukseen.
- Puurakentamista edistetään.

Vaikuttavuustavoite:

Ennakoiva ja laadukas kaavoitus edistää ihmisten kokonaisuhyvinvointia, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maakuntastrategia toteutuvat

Palvelukokonaisuus: Alueidenkäytön palvelut

Toiminnan tulokset ja vaikuttavuus asiakkaille

- Palveluketju toimii: Maakuntakaava on tarpeita ennakoiva ja ajantasainen. Kuntien taajamissa on ajantasaiset ja tarkkuudeltaan tarkoituksenmukaiset yleiskaavat. Muuttuviin tarpeisiin voidaan reagoida pääasiassa asemakaavoituksen ja luvituksen keinoilla.
- Valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat. Alueidenkäytön ratkaisut edistävät ihmisten kokonaisuhyvinvointia ja lisäävät siten taajamien pito- ja vetovoimaa. Taajamien arjen toimivuus on erityisen hyvällä tasolla. Yritys- ja asuntorakentamisen tonttipalvelu vastaa kysyntää määrällisesti ja laadullisesti.
- **Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus otetaan huomioon kaikissa alueidenkäytön ratkaisussa.**
- Kulttuuriympäristötietoisuus vahvistuu, erityisarvot nähdään vahvuutena alueidenkäytön ratkaisussa ja yhteistyö eri toimijoiden kesken on tehokasta ja koordinoitua.
- Kunnat saavat ELY-keskukselta ajantasaista tietoa ja luotettavaa asiantuntija-apua kaava-, kulttuuriympäristö- ja lupa-asioissa.

Palvelut, suoritteet ja hankkeet

- Tuemme kuntia heidän maapolitiikassaan ja kuntakaavojen valmistelussa. Tarjoamme oman tietopohjamme kunta- ja maakuntakaavoituksen käyttöön, annamme juridista tukea ja pidämme osaamisemme ajantasaisena.
- Edistämme kuntakaavoitusta ja rakentamisen ohjausta sekä kuntien välistä yhteistyötä järjestämällä kuntien kehittämisseskustelut sekä koulutus- ja neuvottelutilaisuudet.
- Huolehdimme, että kuntakaavoitus edistää ELY-keskuksen strategiassa asetettuja vaikuttavuustavoitteita ja kaavojen vaikutukset on arvioitu riittävällä tavalla.
- Tuemme alueidenkäytön kehityshankkeita: **Ilmastonmuutoksen hidastamista ja sopeutumista edistäviä, keskittymiskehityksen negatiivisia vaikutuksia lieventäviä sekä digitaalisuuden edistämistä palvelevia.**
- Teemme läheistä yhteistyötä liikennejärjestelmäsuunnittelun kanssa ja osallistumme liikenne- ja verkostohankkeisiin
- Kehitämme ja pidämme ajan tasalla kulttuuriympäristöstrategiaa ja koordinoimme kulttuuriympäristöalan yhteistyötä. Opastamme rakennusperintöasioissa, jaamme hoitoavustukset, teemme rakennussuojelupäätökset.

Yhteiset palvelut:

- Hallinnon yhteinen karttapalvelu ja paikkatietojärjestelmä kansallisessa palveluarkkitehtuurissa
- Y-asiakaspalvelu, ympäristöasioiden yleisneuvonta, sähköisen asiainnoinn asiakastuki
- Alueidenkäytön yhteiset tietojärjestelmät

Käytännössä

- MRL-uudistus <https://mrluudistus.fi/>
- Helmi-elinympäristöohjelma (42 me) <https://www.ym.fi/helmi>
- Rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietoaalusta <https://www.ym.fi/rekisterijatietoaalusta>
- Maakunnan ilmastopaneelin/työryhmän perustaminen

Vahvuudet

- ✓ Maankäyttö ei nykyisellään vie Etelä-Savossa paljoa tilaa kokonaisuutena
- ✓ Suhteellisen tiiviit pienet kaupungit
- ✓ Ikääntyvä väestö näyttää siirtyvän keskustoihin
- ✓ Hyvät tietoliikenneyhteydet
- ✓ Yleinen tietämyksen taso Suomessa

Heikkoudet

- ✓ Joukkoja ei ole tarpeeksi hyvin palvelemaan joukkoliikenteeseen
- ✓ Haja-asutusalueella auto on jatkossakin lähes ainoa realistinen mahdollisuus
- ✓ Matkailu on suurelta osin mökkeilyä, kulkuneuvona auto.
- ✓ Yhdyskuntarakenne ja liikennetkaisuut muuttuvat hitaasti
- ✓ Rakennuskanta muuttuu hitaasti (energiatohokkuus, sopeutuminen yms)
- ✓ Paikallisliikenteessä raideliikenteen nykyinen hyödyntäminen heikkoa.
- ✓ Muuttuva politiikka

Mahdollisuudet

- ✓ Autojen uudet energialähteet
- ✓ Raideliikenteen kehittämismahdollisuudet
- ✓ Kevyen liikenteen kehittämismahdollisuudet
- ✓ Etätyö
- ✓ Vesistöt lämpöpumppujen lämpökaivoina, osaksi kaavoitusta?
- ✓ Ilmastomuutos tuo myös positiivisia vaikutuksia
- ✓ Ilmastopakolaisuus voi tasapainottaa väen vähenemistä, infra paremmin käyttöön
- ✓ Kotimaan/kestävän matkailun lisääntyminen
- ✓ Uusi MRL huomioi ilmastomuutosta erityisesti?

Uhat

- ✓ Merkittävä maahanmuutto/ilmastopakolaisuus lisää maankäyttöä
- ✓ Äärevät sääilmiöt
- ✓ Liikkumisen kallistuminen/elinkeinot?
- ✓ Lisääntyvä lämpö ja kosteus => lisää hometta rakennuksiin?

- "Tarttes tehdä jotain"
- "Ellemme varmuudella tiedä, kuinka tulee käymään, olettakaamme, että kaikki käy hyvin."

Tervetuloa ja antoisia neuvottelupäiviä kaikille!